

OD UCHA K DUCHU

Jan Sušer

Na to, že hudba je duchovním zážitkem *sui generis*, upozornila již řada autorů. Rozhodli jsme se tedy v tomto čísle Dingiru zaměřit na různé role a pojetí hudby v blízkosti religiózních fenoménů. K našemu překvapení se sešla dlouhá řada příspěvků, které se s tímto tématem vyrovnávají často nečekaným způsobem.

Strukturální vlastnosti hudby a její vztah k našemu vnímání mapuje v úvodním příspěvku docent HAMU **Stanislav Hořínska**. Ukazuje, jak se člověk na rovině psychické i prostorové k hudbě vztahuje a jakými způsoby na něj hudba může účinkovat. Na podkladě těchto metodologických úvah vysvětluje, proč nepovažuje termín *duchovní hudba* za adekvátní. Přesto má ovšem hudba schopnost člověka pohnout až k zážitkům, které často sám vnímá jako náboženské nebo je jako náboženské zkušenosti prožívá.

Pro islám není hudba primárním bohoslužebným prvkem, nebereme-li v potaz melodičnost hlasu a muezzinského zpěvu. **Štěpán Kabeš** ale ukazuje, že zejména v sífijském prostředí, specificky v marocké kultuře, může mít hudba naopak velice výraznou roli, a to nejen při obřadech, *dhikru* či modlitbě, ale též při uzdravování posedlých. V rámci judaismu hraje hudba a zpěv o poznání výraznější roli. Na příkladech mysticky laděných komunit východoevropského chasidismu ukazuje **Ráchel Polohová** specifickou roli zpěvního typu *nigun* při překonávání tradičního rozdělení genderových rolí.

O písničkách jako silném nástroji křesťanské evangelizace v současné Číně ve svém článku hovoří **Lubica Obuchová**. Křesťanská hymnická tvorba má v Číně bohatou historii a i v současnosti se čínská křesťanská hudba intenzivně rozvíjí. Duchovní přesah hudby ovšem nemusí spočívat pouze v konvenčním „pozvedání“ *lidského ducha* k vyšším rovinám bytí – naopak může do *lidského ucha* našeptávat i tóny o poznání temnější. Tomu se věnuje **Miroslav Vrzal** v pojednání o temné spiritualitě a okultistickém revivalu v black metalu.

Náboženské otisky v hudbě folklorní a jejich často předkřesťanský rozměr není téma neznámé, nelze se tedy divit, že moderní obdoba staré písňové tvorby vzniká i v prostředí novopohanských hnutí. O současném pohanském folku a metalu pojednává **Michal Puchovský** a upozorňuje na jejich popularitu v globalizovaném světě. Syntézu punkové říznosti s buddhistickou laskavostí, kterou nabízí myanmarská kapela *The Rebel Riot*, představuje **Václav Peltan**. Kromě jiného ukazuje, že tato zdánlivě tak protichůdná hnutí mohou také sdílet mnoho impulsů, např. *do it yourself* přístup či dietetické návyky *straight edge* a ekologická témata.

Čtenář, který se s Dingirem setkává pravidelně, si jistě povšimne, že v tomto čísle chybí rubrika, přítomná od samého počátku časopisu: *Info-servis*. Spolu s ní tentokrát zmizela i mladší rubrika *Události*. Není to ovšem pouze tím, že se nám k aktuálnímu tématu sešlo tolik kvalitního materiálu. Možná takto nenápadně vplývá do struktury Dingiru skutečně razantní změna. Rozhodně ale nechceme pravidelným čtenářům tyto užitečné informace upírat, postupně se ovšem začaly přesouvat do virtuálního prostoru a jak se ukázalo, tento online formát nám umožňuje vás jimi zásobit mnohem pravidelněji, a hlavně vám tak nabídnout skutečně žhavé aktuality, dokonce s možností se zapojit do diskuse. Chceme vás pozvat k pravidelnému odběru našeho Náboženského infoserვის na stránkách info.dingir.cz či facebookové fanpage www.facebook.com/nabozensky.infoservis.dingir. Doufáme, že pro Vás tato platforma bude užitečným rozšířením tištěné verze s možností s námi sdílet své postřehy i dotazy. ■

OBSAH

Tolkienovy příběhy jako zjevení (Pavel Hošek).....	38
Zahraničí	
Západosahelský kult (Ondřej Havelka)	42
Z domova	
Neregistrovaní (Miloš Mrázek a Zdeněk Vojtíšek)	43
Téma	
Co ucho neslyšelo... (Slavomír Hořínska)	47
Hudba pro vábení džinů (Štěpán Kabeš)	50
Zpěv chasidských mužů a žen (Ráchel Polohová).....	54
Evangelizace čínskou písní (Lubica Obuchová).....	56
Okultní obrat v black metalu (Miroslav Vrzal)	59
Pohanská hudba ako halušky (Michal Puchovský)	62
Můj Buddha je punkáč (Václav Peltan)	65
Rozhovor s Ondřejem Škochem	
Napsat liturgickou hudbu není jednoduché	68
(Vojtěch Tutr)	
Recenze	
Umění je akupunktura duše (Jan Sušer)	70
Navštívit Středozemí je duchovní zkušenost	70
(Matěj Hájek)	
Podstata varenia očami zenového majstra	71
(Martin Dojčár)	
Čtení	
Čínská srdce, Čína v pět hodin ráno, Věčný vladař, Ježíš Kristus (texty písní)	3. strana obálky

Bc. Jan Sušer (*1984) je religionista a knižní redaktor na volné noze. Zabývá se mormonismem, západním esoterismem a levicovou teorií.